

MARIA
DEL
MAR
BONET

BREVIARI
D'AMOR

Les cançons de trobadors foren escrites durant els segles XII i XIII. Són obres d'autors coneguts i estan escrites en llengua vulgar (provençal) que tothom podia entendre.

La seva àrea d'expansió va ser Occitània (des del sud de França al nord-oest d'Itàlia) i també al nord del Principat de Catalunya.

El trobador componia lletra i música de les seves cançons, que eren destinades exclusivament a ser cantades. El trobador, per tant, era persona culta. N'hi havia de diferents estaments socials, encara que entre ells es relacionaven d'igual a igual. L'art de trobar feia desaparèixer les fortes barreres socials de l'època.

El joglar era l'encarregat de difondre aquestes cançons de ciutat en ciutat i de cort en cort.

Existien diferents gèneres de cançons de trobadors: l'alba, el sirventes, la pastorella, la tençó... El tema principal era gairebé sempre l'amor d'un trobador cap a una dama. També trobem, però, sirventesos polítics o literaris i tenços sobre les diferents formes de trobar.

La dona casada i noble tenia una gran importància social a les corts i moltes vegades exercia de senyor feudal, ja que el marit era a la guerra o a les creuades.

Tota la cort, doncs, voltava a l'entorn de la dama. Nobles, joves cavallers l'envoltaven, mentre el marit passava la major part de l'any a la guerra o a les creuades. Imagineu-vos l'alt clima de tensió eròtica que es podia crear a aquestes corts.

Les cançons dedicades a la dama moltes vegades eren prolongació del vassallatge del trobador cap al senyor i, per tant, es cenyien a les convencions literàries del gènere; però a vegades l'eròtica feia estralls i les lletres pujaven de to eròtic de manera remarcable.

L'autenticitat o convenció literària d'aquestes cançons és una cosa difícilment destruïble. Entre les convencions s'hi poden amagar veritats, realitats, sobretot quan les lletres són, a vegades, tan explícites. Aquesta tria malintencionada n'és un exemple.

El meu primer contacte amb els trobadors es va produir a les classes de literatura medieval a la Universitat de Barcelona. Des del primer moment em vaig sentir molt atret per

aquell món poètic. Anteriorment havia cantat i m'interessava trobar les arrels de la nostra cançó. Era evident que es podia considerar els trobadors, tant per la temàtica com pels sistemes estròfics, com els grans impulsors de la lírica romànica i sobretot els creadors del que segles després seria la canço als països romànics.

Allò que més m'impressionava, però, va ser la sinceritat, la cruïda, la naturalitat, la frescor i la valentia de molts dels seus textos, que podien haver estat escrits pels més agosarats poetes actuals. Vaig decidir que donar a conèixer aquests trobadors de manera popular era una tasca força interessant.

Existeixen, des de fa anys, gravacions discogràfiques magnífiques d'aquestes cançons, editades de manera molt acurada i cantades en provençal. Les músiques són les originals interpretades a partir de notacions musicals de l'època.

El que jo em proposava era diferent. Jo volia que les cançons arribessin a l'oïent actual en les condicions més semblants en que eren escoltades a l'època; recordem que tothom podia entendre les lletres i que la música era la que estava de moda.

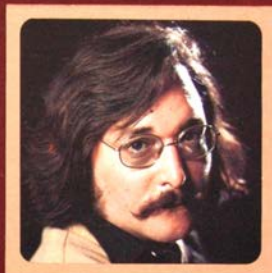
Primer vaig fer una selecció de textos tenint en compte el seu interès actual i després vaig escriure una versió en català modern respectant pràcticament sempre el sistema estròfic.

Pel que fa a la música, vaig creure que s'havien de compondre noves músiques mes a prop de la nostra tradició romànica. Jordi Sabatés es va entusiasmar des del primer moment amb aquest projecte i es va posar a compondre les noves músiques. Només voldria remarcar l'interès, l'exigència, la dedicació i la sensibilitat que bolea en aquest treball i que vostres mateixos podran jutjar.

Aquestes cançons les vàrem estrenar a «Zelestes» el Nadal de 1978 i posteriorment foren publicades amb el títol «Cançons de trobadors» (Llibres del Mall, 1981), edició que recull també les partitures de Jordi Sabatés.

Maria del Mar Bonet em mereix la més alta estima personal i artística, per això voldria dir que amb l'edició d'aquest disc crec totalment aconseguit el meu propòsit de popularitzar els trobadors.

Toni Moreno

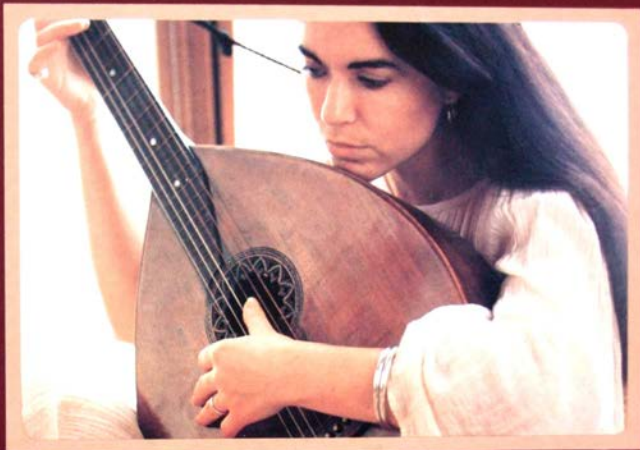

Jordi Sabatés

Toni Moreno

Adaptació moderna dels textos: Toni Moreno
Música original, i arranjaments, de Jordi Sabatés
Assessorament artístic: Lautaro Rosas

Gravat als Estudis Gema-2 de Barcelona. Setembre-October 1982

Tècnics de so: Joan Sirvent i Josep Maria Rodon

Producció: Joan Molas

Disseny i fotografies: Toni Catany

Agraïm moltíssim la valuosa col·laboració d'Antoni Ros Marbà al dirigir l'orquestra.

1 205100 D 403100

MARIA DEL MAR BONET
Breviari d'Amor

Altes oncs que veniu del mar
Estic en gran desventura
A la fontana del verger
Si vols que et deixi d'amar
Cançoneta lleu i plana
Amor, no vull anar-me'n nord enllà
La joia en dóna alegria
Rei Gloriós!, clara llum de veritat!
Faré un vers no res dient

Editat i distribuït per
ARIOLA-EURODISC, S.A.
C/ Arago, 204 - Barcelona (11) Espanya

Registret a l'Oficina d'Inscripció de Patentes i Marques de l'Estat de Catalunya